

stuk   **110** (2009) – Nr. 2
ingediend op   13 november 2009 (2009-2010)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst tussen het koninkrijk België en de republiek Albanië, Bosnië en Herzegovina, de republiek Kroatië, de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië, de republiek Moldavië, Montenegro, de republiek Servië en de United Nations Interim Administration Mission in Kosovo in naam van Kosovo, in overeenstemming met resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad, betreffende de voorrechten en immuniteiten van het secretariaat van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst, ondertekend in Brussel op 26 juni 2008

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door mevrouw Sabine Poleyn

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Ludwig Caluwé, Paul Delva, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heren Frank Creyelman, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jan Roegiers;
de heren Matthias Diependaele, Marc Hendrickx;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Lode Ceyskens, Carl Decaluwe, Ward Kennes, Veli Yüksel;
de dames Marijke Dillen, Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin;
de heren Marnic De Meulemeester, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Mia De Vits;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans;
de heer Jurgén Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

110 (2009) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid	4
1.	Het belang van de aanwezigheid van internationale organisaties	4
2.	Het Vlaamse beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa.....	4
3.	Schets van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst (Central European Free Trade Agreement – CEFTA)	5
4.	Inhoud van het voorliggende verdrag	5
5.	Weerslag op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen	6
6.	Het verlenen van belastingvrijstellingen.....	6
II.	Bespreking	7
1.	Tussenkoms van de heer Jan Roegiers	7
2.	Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire	7
III.	Stemmingen	8
1.	Artikelsgewijze stemming	8
2.	Stemming over het geheel	8

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking werd op dinsdag 13 oktober 2009 het ontwerp van instemmingsdecreet met de overeenkomst tussen het koninkrijk België en de republiek Albanië, Bosnië en Herzegovina, de republiek Kroatië, de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië, de republiek Moldavië, Montenegro, de republiek Servië en de United Nations Interim Administration Mission in Kosovo in naam van Kosovo, in overeenstemming met resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad, betreffende de voorrechten en immuniteiten van het secretariaat van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst, ondertekend in Brussel op 26 juni 2008, behandeld.

Gelijktijdig hiermee werd ook het instemmingsdecreet met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het secretariaat van de Regionale Samenwerkingsraad, ondertekend in Brussel op 29 augustus 2008 (*Parl. St.* VI. Parl. 2009, nr. 111/1), besproken.

Mevrouw Sabine Poleyn werd door de commissie aangesteld als verslaggever over deze beide instemmingsdecreten, die vanzelfsprekend wel het voorwerp uitmaakten van twee onderscheiden stemmingen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER KRIS PEETERS, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, LANDBOUW EN PLATTELANDSBELEID

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting preciseert minister-president *Kris Peeters* dat hij, weliswaar relatief beknopt, wat nader zal ingaan op een zestal domeinen die specifiek relevant zijn voor het voorliggende verdrag. Het gaat daarbij achtereenvolgens over: het belang van de aanwezigheid van internationale organisaties in België, het Vlaamse beleid ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost-Europa, een summier schets van de betrokken organisatie, de eigenlijke inhoud van de overeenkomst, de weerslag van een en ander op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen en tenslotte ook de thematiek van het verlenen van belastingvrijstellingen.

1. Het belang van de aanwezigheid van internationale organisaties

De *minister-president* attendeert de commissieleden vooreerst op het strategisch belang van de vestiging van internationale instellingen en organisaties in Brussel. Het betreft hier een sinds lang gelichte beleidsoptie waarover de federatie en de deelstatelijke entiteiten het volkomen eens zijn. Het aanhalen van de banden met dergelijke internationale organisaties strookt immers ook ten volle met de doelstelling van de Vlaamse Regering om Vlaanderen maximaal op de wereldkaart te zetten. Tevens kadert een dergelijke gastvrije houding van de Vlaamse overheid ook in de door haar uitgetekende en consequent volgehouden communicatiestrategie ten aanzien van de diverse componenten van de internationale gemeenschap in Brussel en elders in Vlaanderen. Ten overvloede voegt minister-president Kris Peeters daar nog aan toe dat hij ervan uit gaat dat eenieder in deze commissie het eens is over het prioritaire belang van het verzorgen van het imago van Vlaanderen.

2. Het Vlaamse beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa

Pro memorie wijst de *minister-president* er nog eens op dat Vlaanderen al sinds 1993 – met andere woorden vanaf het moment dat het quasi-volwaardige buitenlandse bevoegdheden verwierf – een succesvol buitenlandbeleid gevoerd heeft ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost-Europa. Nadat een heel aantal van die landen in mei 2004 toetraden tot de Europese Unie, paste Vlaanderen zijn beleid aan aan deze nieuwe situatie. Zo werd de Vlaamse samenwerking met die Centraal- en Oosteuropese landen in 2008 ook uitgebreid tot de landen van de Westelijke Balkan. Sindsdien ligt de focus van het Vlaamse beleid in die regio op contacten met enerzijds de landen van de Westelijke Balkan en anderzijds de nieuwe buurlanden van de Europese Unie (de zogenaamde landen van de ‘buitengordel’).

3. Schets van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst (Central European Free Trade Agreement – CEFTA)

Bij wege van korte historische achtergrondsituering brengt minister-president *Kris Peeters* in herinnering dat de Vrijhandelsovereenkomst voor Centraal-Europa oorspronkelijk in 1992 werd gesloten door Hongarije, Polen en het toenmalige Tsjechoslowakije (de drie landen die toenmaals de zogenaamde ‘Visegradgroep’ vormden). Slovenië, Roemenië, Bulgarije, Kroatië en Macedonië traden later toe tot deze overeenkomst. Deze toetredingen gaven overigens ook aanleiding tot wijzigingen van het verdrag.

Doordat een aantal van de genoemde landen lid werden van de Europese Unie, verlieten zij de CEFTA. De resterende landen besloten daarop de vrijhandelsovereenkomst uit te breiden tot de landen op de Balkan, waarmee overigens al bilaterale vrijhandelsovereenkomsten bestonden in het kader van het Stabiliteitspact voor Zuidoost-Europa.

Deze nieuwe beleidsoptie leidde eind 2006 tot de ondertekening – in Boekarest – van een vernieuwde vrijhandelsovereenkomst door tien landen. Het betrof meer bepaald: Albanië, Bosnië en Herzegovina, Bulgarije, Kroatië, Macedonië, Moldavië, Montenegro, Roemenië, Servië en de United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK) namens Kosovo. Deze vernieuwde CEFTA heeft als kerndoelstelling om tegen eind volgend jaar een vrijhandelszone te creëren. Bovendien bepaalt dit verdrag expliciet dat het de lidstaten wil voorbereiden op een toekomstig lidmaatschap van de Europese Unie (EU). Voor twee van de betrokken landen – Roemenië en Bulgarije – is dat ondertussen ook gebeurd, waardoor ze sinds eind 2006 geen partij meer zijn bij de CEFTA-overeenkomst.

In een bijlage bij de CEFTA-overeenkomst wordt voorzien in de oprichting van een zogenaamde ‘Gemengde Commissie’ van de CEFTA-leden die bevoegd is om de voornaamste beslissingen te nemen. Die Gemengde Commissie wordt ondersteund door een secretariaat. Het juridisch statuut van dit secretariaat werd vastgelegd in een besluit van de Gemengde Commissie van september 2007. Hierin werd ook voorzien dat de CEFTA-leden een verdrag inzake voorrechten en immuniteiten zouden sluiten met het gastland van een vestigingsplaats van het secretariaat. Aangezien de CEFTA – met het oog op het ondersteunen van de relaties met de EU – bij die gelegenheid meteen ook besliste om een zetel van het secretariaat te vestigen Brussel, diende het nu voorliggende zetelakkoord te worden opgesteld.

4. Inhoud van het voorliggende verdrag

De overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten van het secretariaat van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst beantwoordt ten volle aan de sinds lang bestaande intrafederale beleidsoptie inzake onthaal van internationale organisaties. Ze bevat bepalingen over aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen en de gewesten hetzij uitsluitend, hetzij naast de federale overheid bevoegd zijn. In casu gaat het dus wel degelijk over een gemengd akkoord. De gemengde aard vloeit voort uit de verdragsbepalingen inzake de immuniteit van de zetel van de organisatie zelf (bijvoorbeeld inzake ont-eigening en huiszoeking), inzake de immuniteit van het diplomatiek personeel en inzake fiscale bepalingen.

Qua voorrechten wijst minister-president *Kris Peeters* erop dat ten aanzien van het secretariaat van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten die volgens het verdragenrecht en volgens het internationale gewoonterecht worden toegekend aan internationale rechtspersonen, hier zijn opgenomen.

De beperkte inhoudelijke afwijkingen op de standaardtekst die België bij de aanvang van de onderhandelingen voorstelt aan de betrokken internationale organisaties, zijn beperkt tot de inkomstenbelasting van de personeelsleden. Zo is in de overeenkomst tussen België

en de CEFTA-leden de gebruikelijke bepaling ter vermijding van dubbele inkomstenbelasting weggelaten uit verdragsartikel 19. De CEFTA heeft immers niet de bedoeling om een eigen belasting in te voeren op de wedden van haar ambtenaren. Om diezelfde reden werd aan artikel 18 een paragraaf toegevoegd waarin gesteld wordt dat de personeelsleden belastbaar blijven in de staat waarvan zij inwoner waren op het ogenblik van het opnemen van hun functie bij het CEFTA-secretariaat.

5. Weerslag op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen

Het moge duidelijk zijn dat de absolute immuniteit ten aanzien van de gebouwen en het archief van internationale organisaties een beperking inhoudt op de effectieve draagwijdte van Vlaamse rechtsnormen die huiszoeking als controlemaatregel bevatten. Omdat ten aanzien van het CEFTA-secretariaat onteigening slechts mogelijk is wegens dwingende redenen, worden dus ook beperkingen en voorwaarden opgelegd aan de onteigeningsbevoegdheid van de Vlaamse overheid.

Daarnaast kunnen bijzondere voorrechten ook een invloed hebben op het vlak van de uitoefening van de gewestelijke bevoegdheid voor de toepassing van de federale normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, met inbegrip van de vaststelling van eventuele inbreuken.

Tot slot liggen de belastingen die in aanmerking komen voor vrijstelling ofwel in het federale beleidsdomein, ofwel in dat van het Vlaamse Gewest. Met betrekking tot dat laatste haalt de *minister-president* het voorbeeld aan van de onroerende voorheffing en de registratierechten, ingeval de zetel van de organisatie, respectievelijk de woonst van het betrokken personeelslid, zou gelegen zijn in het Vlaamse Gewest. Anderzijds raken ook de vrijstellingen op federale belastingen (bijvoorbeeld inzake inkomstenbelasting, waarvan hoger reeds gewag werd gemaakt) Vlaanderen onrechtstreeks, dit via het (weliswaar erg beperkte) derven van federale dotaties.

Voor de minister-president is het duidelijk dat deze potentiële weerslag op de Vlaamse bevoegdheden hoogstwaarschijnlijk marginaal zal zijn. De zetel van het CEFTA-secretariaat is immers gevestigd op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een eventuele verplaatsing van die zetel naar Vlaanderen lijkt zeer onwaarschijnlijk. Daarenboven telt die zetel slechts een zeer beperkt aantal personeelsleden als gevolg van diens rol als enerzijds verbindingskantoor met de Europese Unie en anderzijds hoofdzetel van de organisatie in het buitenland. In casu telt de Brusselse zetel van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst slechts een drietal personeelsleden. Alle zijn zij woonachtig in het Brusselse Gewest.

6. Het verlenen van belastingvrijstellingen

De *minister-president* wijst er daarna op dat de Raad van State in zijn advies bij het voorontwerp van decreet wees op een schending van het wettigheidsbeginsel in fiscale zaken in de mate dat aan de bevoegde minister van Financiën de machtiging wordt verleend om belastingvrijstellingen toe te kennen. De Vlaamse Regering heeft na kennisname van deze bemerking gemeend hierop niet te kunnen ingaan. Ze is immers van oordeel dat de in dit verdrag bepaalde machtiging aan de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën, geenszins in strijd is met het legaliteitsbeginsel. Hiervoor zijn diverse pertinente argumenten aan te halen.

Vooreerst worden een aantal van de betreffende fiscale vrijstellingen van rechtswege verleend via het – rechtstreeks werkende – Verdrag van Wenen inzake het diplomatieke verkeer en de daarbij horende protocollen. De bepalingen in kwestie zijn daarenboven niet meer dan de loutere voortzetting van de sinds decennia gevestigde praktijk, waarbij internationale organisaties gelijk behandeld worden als diplomatieke vertegenwoordigingen van staten.

De kwestieuze fiscale vrijstellingen, kwijtscheldingen en terugbetalingen van belastingen worden daarenboven in het verdrag zelf bepaald en verstrekt. Derhalve worden die voorrechten in geen dele toegekend door de minister van Financiën. Aan de Vlaamse minister van Financiën komt het enkel toe de nodige uitvoeringsmaatregelen te treffen voor het operationaliseren en toepassen van de verdragsrechtelijke vrijstellingen, kwijtscheldingen of terugbetalingen van directe of indirecte belastingen die de Vlaamse overheid desgevallend heft.

Om die redenen heeft de Vlaamse Regering dan ook gemeend niet te kunnen ingaan op de door de afdeling Wetgeving van de Raad van State geformuleerde opmerking.

Afsluitend drukt de minister-president de hoop uit dat hij de commissie hiermee afdoende geïnformeerd heeft over de exacte betekenis en draagwijdte van het voorliggende akkoord. Dientengevolge én in het licht van de geschetste beleidsintenties verzoekt hij de commissieleden dan ook om hun goedkeuring te willen hechten aan het hen voorgelegde ontwerp van instemmingsdecreet.

II. BESPREKING

1. Tussenkoms van de heer Jan Roegiers

De heer *Jan Roegiers* drukt vooreerst zijn tevredenheid uit over het feit dat dit akkoord (dat uiteindelijk pas op 26 juni 2008 werd ondertekend) nu reeds aan het Vlaams Parlement ter goedkeuring wordt voorgelegd. Vaak duurt het immers jaren, zo al niet decennia, vooraleer sommige verdragen het parlementaire instemmingsstadium bereiken. Deels is dit te wijten aan een erfenis die we nog met ons meeslepen uit meer unitaire tijden, maar vaak ook kan er geen echt afdoende verklaring gegeven worden voor de lange duur van sommige goedkeuringsprocedures. Het lijkt er echter op dat zich hierin geleidelijk aan een kentering begint voor te doen. De Vlaamse Regering en de Vlaamse administratie leveren hier dus goed werk.

Een tweede opmerking van de heer Jan Roegiers betreft het feit dat één van de in het verdrag genoemde partijen bij de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst de ‘voormalige Joegoslavische republiek Macedonië’ is. Hij brengt in herinnering dat een delegatie van deze commissie tijdens de vorige legislatuur een bezoek heeft gebracht aan een aantal landen van de Westelijke Balkan. Het ging daarbij meer bepaald om Montenegro, Servië én de ‘voormalige Joegoslavische republiek Macedonië’. Naar aanleiding van contacten met de parlementaire assemblee van dat laatste land, heeft hij onthouden dat de lokale parlementsleden en de lokale bevolking niet bepaald gelukkig zijn met die ellenlange benaming en veel liever gewoon als ‘Macedonië’ door het leven zouden gaan. Hoewel Vlaanderen hier op zich niets aan kan doen, leek het hem toch gepast om hier nog even deze verzuchting te ventileren.

2. Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire

Inpikkend op die laatste bemerking van de heer Roegiers laat de heer *Karim Van Overmeire* opmerken dat de – inderdaad al een hele tijd aanslepende – problematiek van de benaming van het land in kwestie een politiek-historische achtergrond heeft die bijzonder complex is. Ook ziet hij nog niet meteen verandering komen in de negatieve houding van (EU-lid) Griekenland ter zake.

Er worden verder geen opmerking geformuleerd bij dit verdrag.

III. STEMMINGEN

1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimititeit van 13 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimititeit van 13 stemmen.

2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het koninkrijk België en de republiek Albanië, Bosnië en Herzegovina, de republiek Kroatië, de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië, de republiek Moldavië, Montenegro, de republiek Servië en de United Nations Interim Administration Mission in Kosovo in naam van Kosovo, in overeenstemming met resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad, betreffende de voorrechten en immuniteiten van het secretariaat van de Centraal-Europese Vrijhandelsovereenkomst, ondertekend in Brussel op 26 juni 2008 ten slotte eveneens aangenomen bij unanimititeit van 13 stemmen.

De voorzitter,

Karim VAN OVERMEIRE

De verslaggever,

Sabine POLEYN